

بسم الله الرحمن الرحيم

کنج تجربه در آینه پژوهش

(کتاب چهارم)

تجربیات گران سنگ معاونان اداره کل آموزش و پرورش خراسان
بعد از پیروزی انقلاب اسلامی

(سال های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲)

پژوهشگران: ابراهیم عقدائی - احمد ابوترایان

گردآوری: پژوهشکده تعلیم و تربیت عباس زادگان

سرشناسه	:	عقدائی، ابراهیم، ۱۳۱۷-
عنوان و نام پدیدآور	:	گنج تجربه در آینه پژوهش (تجربیات گرانسنگ معاونان اداره کل آموزش و پرورش خراسان بعد از انقلاب اسلامی ایران) (سال های ۸۴ تا ۹۲)
مشخصات نشر	:	نویسندگان ابراهیم عقدائی، احمد ابوتراییان
مشخصات ظاهری	:	مشهد: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب، ۱۳۹۴.
شابک	:	۲۵۶ ص.
وضعیت فهرست نویسی	:	۱- ۷۷۳-۴۲۹-۹۶۴-۹۷۸
موضوع	:	فیفا
موضوع	:	مدیران آموزشی-خراسان رضوی- سرگذشتنامه
سناسه افزوده	:	آموزش و پرورش -- خراسان- مدیریت
رده بندی کنگره	:	ابوتراییان، احمد، ۱۳۳۱ -
رده بندی دیوبی	:	LB۲۸۳۱/۸۲۶ / الف ۱۳۹۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۷۱/۲۰۰۹۵۵۸۲
	:	۳۴۹۶۷۰۷

نام کتاب		گنج تجربه در آینه پژوهش (کتاب چهارم)
نویسندگان		(تجربیات گرانسنگ معاونان اداره کل آموزش و پرورش خراسان بعد از انقلاب)
ناشر		ابراهیم عقدائی - احمد ابوتراییان
نوبت چاپ		مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
قطع		اول ۱۳۹۴
شمارگان		وزیری
قیمت		۱۰۰۰ نسخه
چاپ		۱۰۰۰۰ تومان
شابک		دقت ۳۳۱۲۵۰۵۲ - ۵۱
		۱- ۷۷۳-۴۲۹-۹۶۴-۹۷۸

مرکز بخش: مشهد، خیابان امام خمینی، جنب اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی
 بزرگانی: (۰۵۱)۳۲۲۸۱۴۱۰ سفارشات: (۰۵۱)۳۲۲۸۳۴۲۲ دفتر نشر: (۰۵۱)۳۲۲۸۰۱۶۷

«حق چاپ محفوظ است»

محسن آغلین

پیشکش مولانا

پرستش طرح پڑوشی

ج جناب آقای سید سعید رضا غفوریان ۱

۱۷ جناب آقای علیرضا کاظمی ۱۷

۳۷ جناب آقای مهندس جلیل خلیل زاده ۳۷

۴۳ جناب آقای سید محمود گلگیر نیک ۴۳

۵۷ جناب آقای نصرالہ مجتہد پور ۵۷

۷۵ جناب آقای محمد رضا حاجی زاده ۷۵

۹۷ سرکار خانم طاهرہ عرفانیان امیدوار ۹۷

۱۲۳ جناب آقای سید حمید میثمی ۱۲۳

۱۳۵ جناب آقای رمضان قیری ۱۳۵

۱۴۵ جناب آقای سید امیر نوشتری ۱۴۵

۱۵۷ جناب آقای محمد جواد اورعی غلامی ۱۵۷

۱۶۷ جناب آقای موسیٰ الرضا صافی فرد ۱۶۷

۱۹۹ جناب آقای احمد علی ابرامی ۱۹۹

سخن آغازین

سپاس و ستایش خدای جل جلاله را که آفریننده جهان است و دارنده زمین و زمان است و روزی ده جانوران و دانشمند آشکار و پنهان است، خداوند بی همتا و بی اندازه، بی دستور و بی نیاز، یکی نه از حد قیاس و عدد، قادر و مستغنی از ظمیر و مدد. درود بر پسر پنهان او از آدم صلی تا پسر پنهان علی محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم و عمرت و اصحاب و برگزیدگان او.

در سیر محافل و تدوین نظریه مدیریت اسلامی علاوه بر استفاده از نظریه های آکادمیک مدیریت، بهره وری از تجربیات گران سنگ مدیران مجرب و متعهد و کار آزموده، خاصه مدیران پهل از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران که علاوه بر کسب دانش ضمنی روز، تجربه آنان ملهم از آموزه های وحیانی و سیره نبوی اند مصوبین و فرهنگ غنی مدیریتی جوامع اسلامی و علاو همگای مجرب ایران عزیز است، نیز یک ضرورت می باشد. بکشد در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بر مستند سازی و تهیه و کسب تجربیات واقعی مبین این امر است.

ما می دانیم در سیر تاریخ و ادب و فرهنگ (آموزش و پرورش) هرگاه اندیشه بشری متأثر از مفاهیم بلند الهی و آسمانی بوده، محصول آن نمادشکاهی خیره کننده و بزرگ را با سازنده ترین نتایج عرضه داشته است.

بی تردید یکی از اساسی ترین بخش های معارف اسلامی، تربیت اسلامی است، از این رو شاید است از تجربیات اندیشمندان و مسئولان این عرصه به گونه ای شایسته و بایسته بهره مند گردیم خاصه قلم را بر کاغذ برانیم تاکاری در خور بهمت این عزیزان به گونه سازمان یافته و مدرن عرضه شود.

در این اثر که استاد عهده دانی با تجربیات گران سنگ و اندیشه ناب و قلم توانا ایشان به رشت تدوین و تحریر در آورده اند سعی بر آن بوده که به سمت میارهایی چون اصالت، جامعیت، نوآوری و دگتته با و مباحث تجربیات بزرگان تعلیم و تربیت حرکت نگیرد. ما بر این باوریم اشاعه یافته های پژوهشی و هم تجربیات بزرگان عرصه تعلیم و تربیت یکی از مهمترین اقداماتی است که سم بسزایی در کیفیت و ارتقاء مدیریت و بهره وری آن دارد. به نظر ما می رسد این مهم خود یک حلقه مفقوده در فرآیندهای تحقیق و توسعه در کشور می باشد، چرا که فرآیندهای تحقیق در ایران سلمان یافته

نیست. در این چنین مواقعی که تحقیقات توسعه ای و کاربردی اجرا می شود، سلاً «ترکیب یافته ها» و ارایه «ترکیب های تجویزی» متناسب با نیازهای سازمان از سوی محققان این عرصه، ضروری به نظر می رسد.

در این مجموعه یافته ها و تجارب سنولان به عنوان دانش سازمانی تدوین و گردآوری شده است تا سازمان آموزش و پرورش با استفاده از این تجارب از حالت سریدگستر و جزیره ای خارج، و پیوستگی سرید سازمانی را برای ارتقاء کیفیت مدیریت و بهی هست خویش سازد.

در پایان مجدداً از همه دست اندرکاران و بهی عزیزانی که با خلمه شکر آئینز زیای خود این مجموعه را گردآوری نموده اند بویژه از استاد فرهیخته و پیشکوت جناب آقای ابراهیم عقدانی صیلا تقدیر و سپاسگرای می نمایم. امید است انتشار این مجموعه و این گام کوچک، در مسیر «اشاهد» و «کارست» تجربیات برای مدیران و پژوهندگان، تعالی تعلیم و تربیت این نظام الهی، مفید و موثر واقع گردد.

سید جواد حسینی

مدیرکل آموزش و پرورش خراسان رضوی

پیش‌گفتار

در سیر محال و تدوین نظریه مدیریت اسلامی علاوه بر استناد از نظریه‌های علمی مدیریت، بهره‌وری از تجربیات کران‌سنگ مدیران مجرب و متعهد و کارآموزان، خاصه مدیران پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی یک ضرورت است زیرا آنگاه علاوه بر کسب دانش ضمنی روز، تجربه‌ای ملموس از آموزه‌های حیاتی و سیه‌ی نبوی و اندی مصومین (علیهم‌السلام) و فرح‌نگ غنی مدیریت جوامع اسلامی و علاه‌های مجرب ایران عزیز آموخته‌اند، تأکید در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بر مستندسازی و تمهید شرایط تدوین و بهره‌وری از تجربیات ارزشمند صاحب‌نظران مبین امر است.

تجربه‌های خوددانشی ارزشی و سرمایه‌ای کران‌سنگ است، خاصه تجربه این مدیران از آن‌جست ارزشمند است که با دانشی سرشار و مجاهدتی ایثارگونه در سخت‌ترین شرایط، در محط با وضعیتی اضطرابی روبرو بوده‌اند و در حیران‌گری طرحی نو انداخته‌اند و چاره‌ای به حکام اندیشیده‌اند، زیرا غالب آنگاه به دلیل اینکه از پایین‌ترین سطح آموزشی تا عالی‌ترین مدارج را تدریس کرده، رای سخت درنوریده و غالباً از مدیریت روستایی دور افتاده تا مدیریت‌های ستادی و ادارات کل را عملی نموده و به کسب مدارج عالی تحصیلی نیز نائل گشته‌اند، کینه‌ای نفیس از دانش ضمنی و معرفت تجربی به دست آورده که در مدیریتشان بکار برده‌اند، که از آزمون و خطا مبرا نبوده، اما میراثی کران‌قدر بجای گذاشته‌اند، که تدوین و مستندسازی آن ارزشی والا دارد و سرمایه‌ای بسیار گرانقدر است. زیرا می‌تواند راهگشای بخشی غفیم از مصنوعات مدیریت موجود باشد که مانع و رادعی از تکرار آزمون و خطاست. اکنون توفیق یافتیم که بر این در کران‌مایه دست‌یازیم و کتاب چهارم کنج تجربه در آینه پژوهش را که تجربیات معاونین ارباب‌مستادی استان تا سال ۱۳۹۲ است تدوین و مستندسازی کنیم. به امید آن که آیندگان از آن بهره‌گیرند. خاصه که دل و جان را در کوشش زلال (احسن الحسن) شستو داده‌اند. بکمال قرآن کریم و توصیه صفوت آدمیان حضرت محمد مصطفی (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و اندی مصومین بر کسب دانش و تجربه است و می‌رسد که کمال معرفت را از این سیر رحمنون گشته‌اند که مولایمان علی (علیه‌السلام) فرموده‌اند:

«و من التوفیق حفظ القبر» و در نامه ۳۱ نوح البلاغه به امام حسن (علیه‌السلام) نیز فرموده‌اند: که چه باندازه پیشینیان عزیزت ام، اما در اعلاشان تظاره کرده و در اخبارشان اندیشیدم و در آثارشان سیر کردم.

در این سیر توفیق یار شد در آغاز جناب آقای طهربری و سپس جناب آقای فزریان و خاصه جناب آقای دکتر حسینی مدیران کل ارجمند و سخت‌کوش و مدبر آموزش و پرورش، جناب آقای پیشواز معاونت محترم پژوهش و برنامه‌ریزی وقت و ناظر طرح و سپس جناب آقای ابراهیمی

جناب آقای دکتر کاغی و جناب آقای دکتر احمدی معاونان محترم پژوهش و برنامه ریزی اداره کل، و همچنین روسای وقت پژوهشگاه تعلیم و تربیت عباس زادگان جناب آقای عدالتی، جناب آقای پورسرابی و جناب آقای دکتر نویدی احتمالی در خور تقدیر و رزیدند و شورای محترم تحقیقات طرح پژوهشی «مستندسازی تجربیات مدیران آموزش و پرورش خراسان - کنج تجربه در آینه پژوهش» را مصوب نمودند و گروهی از پژوهشگران محرب جناب آقای دکتر حیدری چروده، جناب آقای دکتر سید کمال الدین حسینی، جناب آقای نعمتی، جناب آقای دکتر دالانی و نیز آقایان دکتر سیدی، بهت آبادی، افندی، پور افساری، بهت، ضعی، و سرکار خانم طلع ماریادی نمودند.

از مدیران معزز کل آموزش و پرورش خراسان بزرگ و معاونان ارجمندشان که در این سی و اند سال آغازین انقلاب اسلامی در متحمل ترین دوره، مدیریت حساس ترین نهاد کشور در استان را بر عهده داشتند، پاس بیش از حد داریم، زیرا با وجود مشکلات بسیار و گذر ایام طولانی مجدانه و مسئولانه بر پرشنامه پانچ داده، و بر حسب ضرورت به جلسات مکرر مصاحبه تشریف آوردند و در تدوین و نتیجه مطالب استخراج شده وقتی بسیار مصروف داشتند، که خود همین عشق سرشار و دلبستگی بسیار آنان به این نظام الهی و اعتلای آموزش و پرورش و پاسداری خون شهداست. با وجود این همه نوسانات سیاسی که سیر طبیعی انقلاب مردمی است هنوز دل و جان را در کوثر لاله آرمان های الهی امام راضی (ره) و خلف صاحبش مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای شستوی دهند و مراعات دار به جان می خندند و در نهایت بنشین به سند تحول بنیادین و سکنه داری هر چه را که به سود این نظام الهی باشد و برداشتن هر پرچم افتاده ای چه سر صف و چه انتهای صف، دلی نمی درازند. خدایشان توفیق بیشتر عنایت کند و بمنز و کرمه مجموعه ی مصاحبه اولین مدیر کل ارجمند بعد از انقلاب جناب آقای دکتر رزجو به صورت مستقل به چاپ رسیده و مجموعه تجربیات مدیران معزز کل استان در کتاب دوم و تجربیات گروهی از معاونان ارجمند در کتاب سوم چاپ شد و آنچه تقدیم می شود «کتاب چهارم است» که پانچ به پرشنامه و مصاحبه و ارائه تجربیات گروه دیگر از معاونان ارجمند بعد از انقلاب اسلامی آموزش و پرورش خراسان رضوی است که به ارشاد و هدایت و اهتمام جناب آقای دکتر حسینی مدیریت کل پژوهنده و مدیر، معاونین ارجمند جناب آقای دکتر کاغی و جناب آقای دکتر احمدی و احصای فاضل ستاد بزرگداشت مقام معلم به زیور چاپ آراسته گشته است. امیدواریم که این اقدام فتح بابی باشد که آیندگان بیکیر آن باشند و مدیران ارجمندی که مسئولیت می پذیرند از آغاز کار همین عنایتی به مستندسازی تجربیات داشته باشند. انشاء الله

ابراهیم عقدانی - احمد ابوترایان